

קובץ מרוכז, השם דגש על קבוצות תרופות שכיחות בשימוש, תוך כדי פירוט הנושאים החשובים לחולה ולרופא, הינו פתרון טוב לרופא המוכן להקדיש עוד דקה-שתיים למען שמירה על איכות הטיפול

קובץ מרוכז, השם דגש על קבוצות תרופות שכיחות בשימוש, תוך כדי פירוט הנושאים החשובים לחולה ולרופא, הינו פתרון טוב לרופא המוכן להקדיש עוד דקה-שתיים למען שמירה על איכות הטיפול. אף שלטעמי הפתרון היישר-מי הינו פיתוחן של מערכות מחשב מתוחכמות יותר, תוך כדי שמירה על הידידותיות למשתמש, הרי שמקומו של המדריך הבסיסי הכתוב שמור ויישמר תמיד כבסיס לכל מערכת או נוסח מקוצר. בהקשר זה, "המדריך למידע ויעוץ תרופותי", מאת ד"ר שמעונה יוסלסון-סופרסטיין, עונה לדרישות ועומד בכל הקריטריונים הדרושים שהוזכרו. ניתן לראות במדריך זה ספר חובה בסיסי בכל מרפאה ומחל-קה רפואית בישראל.

הכותב הוא יו"ר האגף למדיניות רפואית בהסתדרות הרפואית.

במציאות שבה מקציבה המערכת לחולה בין שלוש לשש דקות שהייה אצל הרופא, בממוצע, שבה יש צורך בשיחה, בדיקה, אבחון, מילוי טפסים ועוד – אין להתפלא על שיעור גבוה של "טעויות" במתן תרופות. אחד היתרונות שמעניקה המערכת המודרנית לרופא הוא היכולת להשתמש במאגר תרופות ממוחשב, המציג בפניו אפשרויות בחירה – מבלי לפרט בדרך כלל את יתרונות התרופה, אבל תוך כדי הצגת אפשרות לפעילות תרופתית אחרת אם המידע קיים במערכת. עם זאת, הפתרון "האדמיניסטרטיבי" באופיו אינו פותר את הבעיה הקלינית-פרמקולוגית שבפניה ניצב הרופא פעמים כה רבות, כמו העדר מידע על השפעותיה של התרופה הייעוץ-דית, בחירה בין חלופות (שלא על רקע כלכלי) ופרטים נוספים הנחוצים לבחירת התרופה האופטימלית.

המציאות בכל מתקן ויחידה רפואיים, והוא מומלץ ורצוי בכל בית. הדפסתו המחודשת של המדריך מהווה הזדמנות לבחון את מידת נחיצותו לצייבור הרופאים. כפי שצוין בהקדמה למהדור השנייה של המדריך, "הספר בא לשמש מקור מידע נוח הן בשעת רישום התרופה... ומתן הוראות השימוש, והן לצורך מתן מענה לשאלות החולה". טיפול תרופתי הינו תהליך מורכב בן שלבים מרובים, שלו שותפים רבים. תהליך בחירת תרופה ייעודית לחולה פרטני דורש מהרופא המטפל קבלת החלטות מהירה, תוך כדי שילוב של שיקולים הנוגעים לגילו של המטופל, למחלות נוספות שחלה בהן, לתרופות אחרות שהוא מקבל, לרגישויות ידועות וכו'. הפיתוח המואץ של תרופות ואמצעי טיפול אחרים, והמידע הרב המתלווה אליהם, אינו הופך את משימתו של הרופא פשוטה יותר.

המודלים והתהליכים הרצויים והנכונים ברפואת המשפחה. מספר מלים על המחברים: פרופ' חיים דורון, יליד ארגנטינה, עלה לארץ בשנת 1953 ושימש כרופא ראשוני בנגב. למד והשתלם בנושא בריאות הציבור, ובתפקידיו השונים – ובהם יו"ר מרכז קופת חולים כללית – יזם והוביל את חלוצי ומקימי מערכת רפואת המשפחה ורפואת הקהילה בישראל. פרופ' שפרה שוורץ הינה היסטוריונית של הרפואה ושירתה תי הבריאות בישראל וראש המחלקה לניהול מערכות בריאות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

בנימה אישית אוסיף, כי מקריאת הביוגרפיה האישית של פרופ' דורון, אשר היתה לי הזכות לפעול במחיצתו לקידום הוראה ומחקר ברפואת המשפחה בארץ, למדתי שמנהל רפואי טוב בגוף האמור לתת שירות רפואי איכותי בקהילה הוא זה שצמח והתחיל את דרכו כרופא ראשוני בקהילה.

הכותב הוא מנהל המחלקה להתמחות ברפואת המשפחה, קופת חולים לאומית, ופרופסור חבר קליני ברפואת המשפחה באוניברסיטת תל-אביב.

ספר חובה בכל מרפאה

"מדריך למידע ויעוץ תרופותי" ד"ר שמעונה יוסלסון-סופרסטיין הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית מהדורה שנייה מתוקנת ומורחבת, תשנ"ז-1987, הדפסה חדשה 2005 653 עמ' + מפתח שמות

ד"ר אודי קנטור

נהוג לחשוב כי מדריך מידע ויעוץ תרופתי הינו כורח